

Uchwała Nr XI/115/12
Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim
z dnia 14 czerwca 2012r.

w sprawie przyjęcia 3 letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kowalewo Pomorskie na lata 2012-2014

Na podstawie art.176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz.887 ,Nr .288, poz.1690)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kowalewo Pomorskie na lata 2012-2014 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Miejsko Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Jerzy Orłowski

Załącznik do uchwały Nr. XI/115/12
Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim
z dnia 12 czerwca 2012r.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2012-2014 w Gminie Kowalewo Pomorskie

Rodzina to podstawowa komórka społeczna i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, która oddziałuje na jego osobowość, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka oraz źródłem zaspokajania jego potrzeb w sferze psychicznej i materialno-bytowej. Rodzina funkcjonalna, konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012-2014 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kowalewo Pomorskie 2007 -2013
- Program Aktywności Lokalnej
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata-

II. Diagnoza

Pod opieką Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim aktualnie znajduje się **432** rodzin, z czego **55%** stanowią rodziny z dziećmi do 18 roku życia. W rodzinach tych wychowuje się **540** dzieci.

Tabela nr 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą MGOPS

rodziny	liczba rodzin
z dziećmi do 18 r. ż.	238
wielodzietne	26
niepełne	55

Tabela nr 2. Rodziny objęte pomocą MGOPS z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie

	liczba dzieci w rodzinie							
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci	7 dzieci	8 dzieci i więcej
liczba rodzin	67	85	60	18	3	2	1	2

Główną przesłanką przyznania świadczeń z pomocy społecznej w naszej gminie jest ubóstwo. W rodzinach wychowujących dzieci do 18 roku życia jego przyczyną było najczęściej bezrobocie.

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. Wychowanie przedszkolne w gminie Kowalewo Pomorskie, realizowane jest w 1 przedszkolu publicznym, w 4 przedszkolach niepublicznych oraz w oddziałach przedszkolnych w 4 publicznych szkołach podstawowych i 1 niepublicznej szkole podstawowej.

Nauczaniem przedszkolnym objęte są dzieci w wieku 3 – 6 lat. Przedszkole w Kowalewie Pomorskim zapewnia opiekę oddziałów integracyjnych i oddziałów specjalnych.

Tabela nr 4. Dzieci uczęszczające do przedszkoli w Gminie Kowalewo Pomorskie

placówka wychowania przedszkolnego	liczba dzieci w roku szkolnym 2011/2012
przedszkole publiczne	100
przedszkole niepubliczne	14
szkoła podstawowa publiczna oddział „0”	154
szkoła podstawowa niepubliczna oddział „0”	7
łącznie:	275

źródło: Urząd Miejski w Kowalewie Pomorskim

Edukacja szkolna w Kowalewie Pomorskim realizowana jest w 5-ciu szkołach podstawowych, w tym 1 – na szkoła prowadzona jest przez Stowarzyszenie TRIO oraz w Publicznym Gimnazjum.

Tabela nr 5. Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjum w Gminie Kowalewo Pomorskie

szkoła	liczba dzieci w roku szkolnym 2011/2012
szkoła podstawowa publiczna	742
szkoła podstawowa niepubliczna	14
gimnazjum publiczne	444
łącznie:	1200

Podstawową formą wsparcia w kryzysach szkolnych, rówieśniczych i osobistych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych jest świetlica socjoterapeutyczna. Dzieci otoczone opieką wychowawców mają zapewnione warunki do nauki, zabawy oraz twórczego spędzania wolnego czasu. Uczestnikami zajęć są w większości dzieci z rodzin objętych pomocą społeczną. W 2011 r. objęto opieką 43dzieci. Dodatkowo wszystkie dzieci objęte wychowaniem i edukacją od przedszkola do szkoły ponadgimnazjalnej z rodzin, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, mają możliwość korzystania z dwudaniowych ciepłych posiłków w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W 2011 r. z nieodpłatnych posiłków korzystało 309 dzieci.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną. Aktualnie z terenu Gminy Kowalewo Pomorskie w rodzinach zastępczych przebywa 28 dzieci i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych 4-ro dzieci. Spośród rodzin będących pod opieką Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej 9-ro dzieci z 5 rodzin umieszczonych jest w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych.

III. Zasoby

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim.
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kowalewie Pomorskim,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Golubiu Dobrzyniu,
- Specjalistyczna Logopedyczna Poradnia Pedagogiczno -Psychologiczna
- placówki oświatowe,
- Posterunek Policji w Kowalewie Pomorskim ,
- organizacje pozarządowe,

IV. Adresaci

Adresatami Programu są dzieci i rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, w których wychowują się dzieci oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach.

Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina wypełniając swoją funkcję, zwłaszcza wychowawczą, wpływa na „jakość” młodego pokolenia, jego rozwój emocjonalny i intelektualny. Złe warunki materialne rodziny, powodujące sytuacje, w których rodzina nie będzie w stanie własnym staraniem zaspokajać podstawowych potrzeb życiowych, to tylko jeden z czynników prowadzących do wykluczenia społecznego. Często u jego podłoża leżą inne problemy zaburzające funkcjonowanie rodziny, bądź też stają się one przyczyną jej powstania. Należą do nich przede wszystkim alkoholizm, narkomania, przemoc, przestępczość, demoralizacja i niedostosowanie społeczne. Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiece i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej, w każdej sferze życia.

V. Zadania

Cel szczegółowy 1.	
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.	
zadania	wskaźniki realizacji działań
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom;	-liczba i formy udzielonej pomocy, -liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą .
2) objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci;	-liczba dzieci korzystających z posiłków, -liczba rodzin korzystających z pomocy Banku Żywności.
3) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;	-liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem.
4) zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy;	-liczba osób dorosłych i dzieci przebywających w Punktach Interwencji.
5) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej;	-liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych rodzinach, -wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w rodzinach.
Cel szczegółowy 2.	
Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących problemów.	
zadania	wskaźniki realizacji działań
1) zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;	-liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy Kowalew Pomorskie, -liczba rodzin, którym przydzielono asystenta, z podziałem na rodziny z

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2012-2014

	dziećmi i rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.
2) organizacja warsztatów i szkoleń oraz umożliwienie uczestniczenia w warsztatach przez asystentów rodziny;	-liczba szkoleń i warsztatów, -liczba uczestników .
3) zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy;	-liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego, -liczba osób i udzielonych porad z podziałem na kategorie problemowe, -liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy.
4) podnoszenie umiejętności rodzin dysfunkcyjnych w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konsultacji i poradnictwa;	-liczba i rodzaj działań, -liczba rodzin objętych działaniami, -rodzaj grup zawodowych zaangażowanych w działania.
5) działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy, w ramach projektu aktywnej integracji;	- liczba osób i rodzin objętych projektem, -liczba osób objętych kontraktami socjalnymi, -liczba osób, które ukończyły kursy zawodowe, -liczba osób, które podjęły zatrudnienie w trakcie udziału w projekcie, - liczba osób i rodzin objętych działaniami środowiskowymi, z podziałem na rodzaj działań.
6) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców;	-liczba rodzin objętych monitorowaniem.
7) umożliwienie funkcjonowania na terenie gminy rodzin wspierających;	- liczba rodzin wspierających.
8) monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba, poprzez: - wypracowanie procedur służących wyłonieniu środowisk wymagających szczególnego nadzoru, - wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielenia asystenta rodziny, - wypracowanie i wdrożenie standardów pracy z rodziną wieloproblemową, - podsumowanie i analiza efektów pracy z rodziną.	-liczba i opis wypracowanych procedur, -liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitoringiem i procedurami.

VI. Finansowanie

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012-2014 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Kowalewo Pomorskie , dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VII. Monitorowanie

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012-2014 jest Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim . Po zakończeniu programu Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Kowalewie Pomorskim przedstawi Radzi Miejskiej sprawozdanie z realizacji programu.

Sporządziła:
Z.Szymańska

**Przewodniczący Rady
Jerzy Orłowski**

Uzasadnienie do uchwały w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012-2014 .

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art 176 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149,poz.887) i stanowi jedno z wielu zadań jakie zobowiązane są realizować samorządy gminne od 1 stycznia 2012r. Program wprowadza swoim zakresem wiele zadań uszczegółowionych według ich rangi.

Źródłem finansowania programu będą środki własne gminy. Przewiduje się również możliwość finansowania części zadań ze środków budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Sporządziła:
Z.Szymańska

**Przewodniczący Rady
Jerzy Orłowski**